

KULT: FILM

STANLEY KUBRICK – fantastični genij

»The great nations have always acted like gangsters, and the small nations like prostitutes.« S. K.

Prej kot količina je pri Kubricku izpostavljena kvaliteta. V svoji skoraj petdesetletni karieri je ustvaril šestnajst filmov, po njegovi smrti pa je bil dokončan še zadnji njegov začetni projekt – A. I. Umetna inteligenca, ki ga je zaključil Steven Spielberg. Stalnica v njegovih filmih je socialna tematika, predvsem je izpostavljeno nasilje in razčlovečenje. V večini filmov lahko slišimo klasično glasbo, saj je bil Kubrick mnenja, da zakaj bi si izmišljevali nekaj novega, če pa je tako mogočna glasba že ustvarjena in obstaja že stoletja. Predvsem je oboževal Beethovna, njegova 9. simfonija je glavna glasbena tema v filmu Peklenska pomaranča. Značilnost njegovih filmov je tudi simetrična kompozicija slike ter počasno približevanje in oddaljevanje kamere od objekta, igralci pa so v trenutkih največje čustvene napetosti postavljeni v veliki plan.

BIOgrafija

Stanley Kubrick se je rodil 26. julija 1928 v New Yorku. Njegova šolska kariera ni bila ravno blesteča, zato se ni podal na univerzo. Še ko je bil otrok, ga je oče navdušil za igranje šaha, kar pomembno zaznamuje njegovo delo, saj se igranje šaha v njegovih filmih pogosto pojavlja. Je pa že zelo zgodaj dobil prvi fotoaparat v dar od očeta in pri sedemnajstih postal sodelavec revije Look, saj so v njem opazili izjemen talent. Pri 23. letih je posnel svoj prvi kratki dokumentarec, po tem se je njegova kariera pričela bohotiti. Kmalu se poroči s srednješolsko ljubeznijo Tobo Metz, a zakon ni trajal dolgo. Dogovarja se za snemanja filmov, se znova poroči, v Hollywoodu propadejo pogajanja za nov film in odloči se, da se preseli v Anglijo, ki je v tistem času izdatno podpirala filmsko industrijo, kjer kasneje ustvari vse pomembnejše filme. Leta 1999 mu med spanjem odpove srce in umre.

FILMOgrafija

Po obetavnih začetkih je bil prvi film, ki je resnično navdušil, PATHS OF GLORY, posnet leta 1957. Še vedno velja za najboljši posnet

protivojni film. Sledi SPARTACUS (1960), ki je zadnje v ZDA posneto delo, LOLITO (1962) pa je že posnel v Angliji. DR. STRANGELOVE or: How I Learned to Stop Worrying and Love the Bomb (1964) je bil tvegan poizkus, saj 'jedrsko' v tistem času ni bila ravno tema za komedijo, kar je nastalo iz prvotno mišljene drame. Leta 1968 je v sodelovanju z Arthurjem C. Clarkeom posnel znanstveno-fantastični film 2001: A SPACE ODYSSEY (in kasneje še nadaljevanje), ki je postal merilo za nadaljnje ustvarjalce tega filmskega žanra. PEKLENSKA POMARANČA (1971) je po kontroverznosti še prekosila Lolito, predvsem zaradi ultra nasilja in načina prikazovanja spolnosti. Pomaranči sledijo še: Barry Lydon, The Shining, Full Metal Jacket, Eyes Wide Shut in A. I. Umetna inteligenca, ki pa pravzaprav ni njegovo delo v celoti.

PEKLENSKA POMARANČA (1971)

Film je prikaz življenja modernega nasilnega mladeniča, ki prestane kazen zaradi umora in prostovoljno pristane na izvajanje poizkusa pranja možganov za hitrejšo socializacijo bivših nasilnežev. Alex ljubi posilstvo, nasilje in Beethovna.

»She was very badly raped, you see! We were assaulted by a gang of vicious, young, hoodlums in this house! In this very room you are sitting in now! I was left a helpless cripple, but for her the agony was too great! The doctor said it was pneumonia; because it happened some months later! During a flu epidemic! The doctors told me it was pneumonia, but I knew what it was! A VICTIM OF THE MODERN AGE! Poor, poor girl!«

KUBRICK-izmi

»The destruction of this planet would have no significance on a cosmic scale.«

»If it can be written, or thought, it can be filmed.«

»I never learned anything at all in school and didn't read a book for pleasure until I was 19 years old.«

:: http://en.thinkexist.com/quotes/stanley_kubrick

:: <http://kubrickfilms.warnerbros.com>

:: www.imdb.com

življenje (LIFFE)

vedno najde pot

16. MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL LIFFE JE LETOS V DVEH TEDNIH PONUDIL 109 FILMSKIH ZGODB. LETOŠNJA NOVOST JE BILA TUDI NOVA SEKCIJA V IMENU OČETA, KI JE BILA POSVEČENA SOCIALNI TEMATIKI NA VSEH KONCIH SVETA, TER SEKCIJA NAŠI, KJER SO SE PREDSTAVILI FILMI DOMAČIH REŽISERJEV, DVA IZMED SLOVENSkih FILMOV (ODGROBADOGROBA JANA CVITKOVIČA IN LJUBLJANA JE LJUBLJENA MATJAŽA KLOPČIČA) PA STA FILMSKI FESTIVAL TUDI OTVORILA IN ZAKLJUČILA. VEČ O VSEBINAH FESTIVALSKIH FILMOV: WWW.LIFFE.SI

V sekciji predpremiere velja izpostaviti nekaj filmov, ki se bodo kmalu znašli v naših kinematografih. **VEČNA LJUBEZEN** Rogerja Michella (Notting Hill, Nevarna smer, Mati) je psihološka grozljivka, ki obravnava medosebne odnose in načenja temo o obstoju/neobstoju večne ljubezni. **OTROK** je zmagovalni film letošnjega filmskega festivala v Cannesu, ki sta ga ustvarila belgijska brata Jean-Pierre Dardenne in Luc Dardenne in govori o zelo mlademu paru, ki se jima je ravnokar rodil otrok, a sta oba čisto brez denarja, zato fant začne razmišljati, da bi otroka prodal. Stari festivalski maček Jim Jarmusch (Noč na zemlji, Mrtev, Deset minut starejši, Kava in cigarete) se je na Liffu predstavil s filmom **STRTI CVETOV**, ki govori o šestdesetletniku, ki ravnokar izve, da prihaja njegov 19-letni sin na obisk, težava pa je v tem, da do tega trenutka sploh ne ve, da ga ima, niti se ne spomni, katera izmed njegovih številnih žensk bi bila lahko njegova mati. Film **ZADNJI DNEVI** Gusa Van Santa (Dobri Will Hunting, Forresterjevo razkritje, Gerry, Slon) so navdihnili zadnji dogodki v življenju Kurta Cobaina in prikazuje 48 ur v življenju mladeniča, preden ga sam konča. Film je dobil nagrado za posebne dosežke v zvoku. **SKRITO** je grozljivka nemškega režiserja Michaela Hanekeja (Neznana koda, Učiteljica klavirja), ki obravnava že malce izpeto tematiko – ki smo jo videli že pri Davidu Lynchu – nekdo starejšemu paru pošilja videokasete, na katerih so intimni posnetki iz njunega življenja. Film **PALICA ZA GOLF** južnokorejskega režiserja Ki-duk Kima (Samaritanka, Naslov neznan, Obalna straža) je v Benetkah prejel nagrado za najboljšega režiserja in predstavlja nadaljevanje filma Pomlad, poletje, jesen, zima ... in pomlad in je tako kot njegov predhodnik zelo estetski ter obarvan s tišino. Govori o fantu, ki vlamlja v prazna tuja stanovanja, v katerih nekaj časa tudi živi.

Če ste zamudili užitek letošnjega Liffa, pa se lahko podate na kakšnega izmed številnih festivalov po Evropi in po Sloveniji.

ROTTERDAMSKI FILMSKI FESTIVAL

25. JANUAR–5. FEBRUAR 2006, ROTTERDAM

Med klasičnim programom letos izstopa posebna sekcija White light, kjer bodo prikazani filmi, ki se ukvarjajo s tematiko drog in so na svoj način eksperimentalni. www.filmfestivalrotterdam.com

ANIMATEKA

13.–17. DECEMBER 2006, KINODVOR, LJUBLJANA

Spet se boste lahko udeležili delavnice animiranega filma, ki jih bodo vodili domači ustvarjalci (Marjan Manček, Igor Prassel ...). Predstavili se bodo avstrijski in madžarski filmi ter filmi iz nordijskih dežel. Na ogled bo razstava švicarskega striparja M. S. Bastiana. www.animatekafestival.org

BERLINALE

9.–19. JANUAR 2006, BERLIN

Slavni BERLINALE bo tokrat med drugim predstavil posebno retrospektivo filmov o junakinjah iz petdesetih let. www.berlinale.de/en/HomePage.html

FESTIVAL NEODVISNEGA FILMA IN VIDEA

OD 29. JANUARJA 2006, LJUBLJANA

Lahko si ga samo ogledate ali pa na njem celo sodelujete.

www.ljudmila.org/kudcineast

BRUSELSKI FESTIVAL FANTASTIČNEGA FILMA

10.–25. MAREC 2006, BRUSELJ

Namen festivala je promovirati kulturni in socialni vidik filmov, ki so bili zaradi svojega žanra (znanstvena fantastika, triler in grozljivka) označeni kot trivialni. www.biff.org

ALPEADRIA CINEMA

19.–26. JANUAR 2006, TRST

Festival dolgometražnega, kratkega in dokumentarnega filma, na katerem bodo med drugim predstavili nove trende v nemški kinematografiji. www.alpeadriacinema.it

FILMARTFEST

Maribor vrača prestolnici udarec s svojim FILMARTFESTOM v začetku leta.

www.mb-kino.si/filmartfest/index.php

ZAGREBDOX in FESTO6

Festival dokumentarnega filma ZAGREBDOX bo potekal v Zagrebu od 20.-26. februarja (www.zagrebdox.net), beograjski filmski festival FESTO6 pa se bo odvijal od 24.2. do 5.3.2006 (www.fest.org.yu).